

Omzendbrief aan alle personeelsleden van de Regie der Gebouwen

dossierbeheerder	telefoon	fax	e-mail	
Dirk VAN GEYSTELEN	+32 2 541 70 00	+32 2 541 65 01	dirk.vangeystelen@regiedergebouwen.be	
uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlage(n)	datum
		2400/07/...	2	6 december 2007

Regeling i.v.m. het ontvangen van giften, geschenken, beloningen of voordelen door ambtenaren van de Regie der Gebouwen: start van een integriteitsbeleid bij de Regie der Gebouwen

Collega's,

federaal
deontologisch
kader

Op 5 oktober 2007 ging bij de Regie der Gebouwen de **Actiegroep Integriteit** van start met 21 vrijwilligers. Haar eerste opdracht was duiding te geven bij het federaal deontologisch kader dat op 27 augustus 2007 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad (zie ook Fedra van september 2007). Op basis van de werkzaamheden van deze Actiegroep vindt u hieronder de richtlijnen die gelden voor de personeelsleden van de Regie der Gebouwen.

Omdat de Regie der Gebouwen vooral werkzaam is in de immobiliënsector en de bouwwereld en het in die sectoren gebruikelijk is om, bijvoorbeeld in de eindejaarsperiode, (relatie)geschenken uit te delen, acht ik het noodzakelijk hierover duidelijkheid te scheppen door middel van deze omzendbrief.

Het federaal deontologisch kader stelt daarover letterlijk het volgende¹:

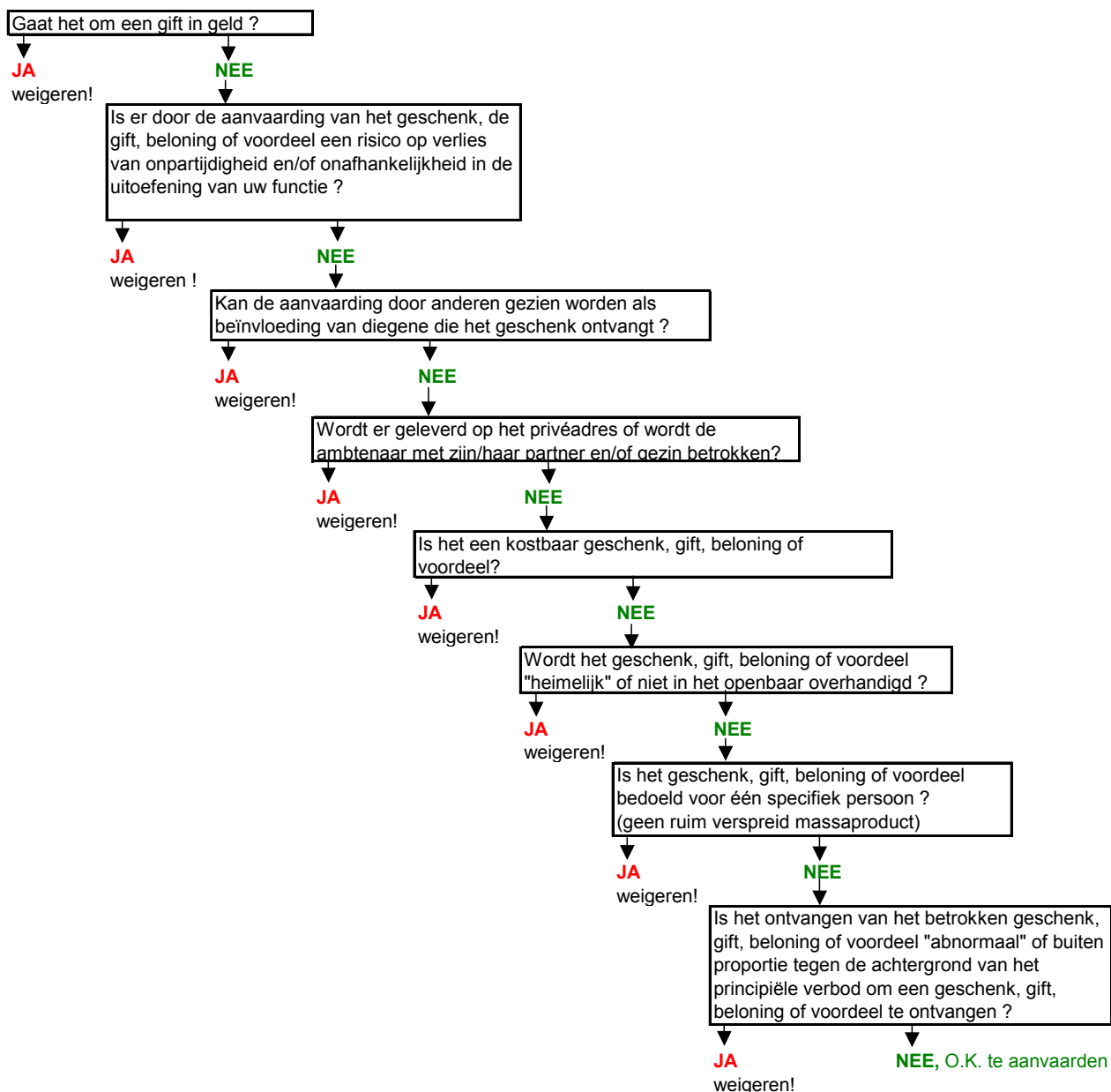
“17. Om de onpartijdigheid van de ambtenaren te waarborgen, mogen zij geen giften, beloningen of voordelen vragen, eisen of aannemen bestemd voor henzelf of voor derden tijdens de uitoefening van hun ambt noch daarbuiten als voornoemde giften, beloningen of voordelen verbonden zijn aan die uitoefening. Het is in deze problematiek niet enkel de verrijking die voortvloeit uit giften, beloningen of voordelen van alle aard die belangrijk is, maar vooral het verlies van de onpartijdigheid die van de ambtenaar wordt vereist bij de uitoefening van zijn ambt.

De ambtenaren aanvaarden ten persoonlijke titel geen beloningen, giften noch financiële of andere voordelen voor de dienstverlening aan de gebruikers.

De uitwisseling van symbolische geschenken van geringe waarde tussen ambtenaren in de normale uitoefening van hun ambt is toegelaten.”

¹ Dit principe gaat terug op artikel 8, §3 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel dat luidt als volgt: “De rijksambtenaar mag, noch rechtstreeks, noch door tussenpersoon, zelfs buiten zijn ambtsuitoefening, maar uit oorzaak hiervan, giften, beloningen of enig voordeel vragen, eisen of aannemen. Het eerste lid slaat niet op symbolische geschenken van kleine waarde uitgewisseld tussen ambtenaren in de normale uitoefening van hun ambt.”

principe	<p>Dit betekent dat u als ambtenaar van de Regie der Gebouwen geen enkele gift, geschenk, beloning of ander voordeel kan aanvaarden en dit om uw onpartijdigheid en onafhankelijkheid als ambtenaar te waarborgen.</p> <p>Door het aanvaarden van een gift, geschenk, beloning of ander voordeel zou u een verwachting kunnen scheppen van welwillendheid, bevoordeling, gunst of wederdienst als tegenprestatie voor de ontvangen giften, geschenken, beloningen of andere voordelen.</p>
voorbeelden in bijlage	<p>Over dit verbod om giften, geschenken, beloningen of voordelen te ontvangen wens ik u een aantal preciseringen te geven waarbij</p> <ul style="list-style-type: none"> - de principes hierna volgen en - in bijlage 1 bij deze omzendbrief een aantal concrete voorbeelden worden gegeven. <p>Omdat in deze omzendbrief niet alle situaties kunnen vermeld worden en de realiteit steeds complexer is, gaat het in bijlage 1 om enkele voorbeelden om een richting aan te geven. In geval u twijfelt of u iets al dan niet kan aanvaarden, raadt ik u aan hierover te overleggen met uw collega's en/of diensthoofd.</p>
wat kan principieel niet ?	<p>Dit verbod om een gift, geschenk, beloning of ander voordeel te aanvaarden geldt in principe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor gelijk welke vorm van gift, geschenk, beloning of voordeel; - voor gelijk welke schenker waarbij we ook ten opzichte van een klant van de Regie der Gebouwen (andere federale overheidsdienst of instelling) steeds met gepaste terughoudendheid optreden; - voor de ambtenaar zelf én voor zijn omgeving want geen enkele gift, geschenk, beloning of voordeel mag zich situeren in de privé sfeer van de ambtenaar.
wat kan wel ?	<p>Een aantal zaken kunnen echter wel aanvaard worden indien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ze behoren tot de normale omgangsvormen en nuttig zijn in het kader van een normale samenwerking; - er daarbij geen sprake kan zijn van verrijking; - de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de ambtenaar daardoor niet in het gedrang worden gebracht en waarbij we ook elke schijn van partijdigheid wensen te voorkomen; - uw deelname of de ontvangst in een open sfeer gebeurt en gekend is door uw collega's en/of diensthoofd. <p>Het expliciet akkoord van uw diensthoofd als hiërarchische meerdere is soms wel maar zeker niet in alle gevallen vereist.</p> <p>In bijlage 1 bij deze omzendbrief worden deze principes verduidelijkt aan de hand van een aantal concrete voorbeelden.</p>
beslissingsboom	<p>Om u te helpen bij het nemen van beslissingen over het al dan niet aanvaarden van giften, geschenken, beloningen of voordelen kan u volgende vragen overlopen:</p>

wat indien niet aanvaardbaar? Giften, beloningen, geschenken of voordelen die niet aan bovenstaande criteria beantwoorden en dus niet aanvaardbaar zijn, worden:

- **intern gemeld** aan uw hiërarchische meerdere
- **teruggegeven** of **teruggestuurd** aan afzender door en op kosten van de Regie der Gebouwen met een begeleidend briefje van het diensthoofd en onder verwijzing naar punt 17 van het federaal deontologisch kader.

meldpunt De komende maanden zal op het intranet een **centraal meldpunt** geïnstalleerd worden waarop u alle giften, geschenken, beloningen en voordelen dient te melden die u ontvangt en dit met de aanduiding of u dit aanvaard heeft. Hierover zal ik u ten gepaste tijde bijkomende instructies geven.

inviteer zelf Indien men u uitnodigt voor presentaties door of vergaderingen met bedrijven of klanten van de Regie der Gebouwen, verzoek ik u deze bijeenkomsten zoveel mogelijk te laten doorgaan **in de kantoren van de Regie der Gebouwen**.

Uiteraard kan uw diensthoofd de afgevaardigden van deze bedrijven of klanten dan een lichte lunch of broodjesmaaltijd aanbieden in de eigen cafetaria of restaurant van de Regie der

Gebouwen op kosten van de Regie der Gebouwen.

terugbetaling van kosten

Mits voorafgaand akkoord van uw diensthoofd en naleving van de overige interne instructies, worden **alle kosten** die de kwaliteit van het werk ten goede komen en eigen zijn aan de door u uitgevoerde opdracht of aan uw functie, **door de Regie der Gebouwen terugbetaald** (verplaatstingskosten, reis- en verblijfskosten voor maaltijden buitenshuis, representatiekosten, enz...) en niet betaald door aannemers, leveranciers en/of dienstverleners.

samengevat

De concrete richtlijnen in deze omzendbrief zullen in de dagelijkse praktijk niet alle gevallen dekken die zich kunnen voordoen.

Wanneer u echter in een situatie belandt waar men u iets aanbiedt, dient u:

- zich het **principiële verbod** te herinneren om giften, geschenken, beloningen of voordelen te aanvaarden
- en de **afweging** te maken of u door het aanvaarden van het aangeboden uw onpartijdigheid en onafhankelijkheid als ambtenaar in het gedrang brengt en u een verwachting zou kunnen scheppen van welwillendheid, bevoordeling, een gunst of wederdienst ten aanzien van de persoon die iets aanbiedt en dit als tegenprestatie voor de ontvangen giften, geschenken, beloningen of andere voordelen.
- het feit dat u iets heeft ontvangen te melden aan uw hiërarchische meerdere.

testen

In bijlage 2 bij deze omzendbrief zijn nog **vier testen** gevoegd die u toelaten om uzelf te bevragen in elk concreet geval waarin u een beslissing dient te nemen over het aanvaarden of weigeren van gift, geschenk, beloning of voordeel.

inwerking-treding

Deze omzendbrief treedt vanaf **heden in werking** en is van toepassing op alle personeelsleden van de Regie der Gebouwen.

Ik reken op de diensthoofden en de afdelingshoofden om in deze problematiek persoonlijk het goede voorbeeld te geven en eveneens persoonlijk toe te zien op de verspreiding en de naleving van deze omzendbrief.

aanmelden als vrijwilliger

Indien u in de toekomst ook als vrijwilliger wenst mee te werken aan de **Actiegroep Integriteit** van de Regie der Gebouwen dan kan u voor meer informatie terecht bij Erik Balbaert, en dit liefst per e-mail via erik.balbaert@regiedergebouwen.be .

Hoogachtend,

Dirk VAN GEYSTELEN
wnd. Directeur-generaal der Gebouwen,

BIJLAGE 1 VOORBEELDEN VAN CONCRETE SITUATIES i.v.m. het verbod om giften, geschenken, beloningen en voordelen te aanvaarden

Alle hierna volgende opsommingen zijn niet limitatief en zijn op zich geen vrijgeleide om de betrokken giften, geschenken, beloningen of voordelen te aanvaarden vermits daartoe in elk concreet geval dient nagegaan te worden of aan de in de omzendbrief vooropgestelde voorwaarden is voldaan.

1.1. CONTEXT:

vorm	Het verbod geldt voor gelijk welke vorm van gift, geschenk, beloning of voordeel. Het geldt voor het ontvangen van: <ul style="list-style-type: none"> - <i>geld, cash of onder een andere vorm</i> - <i>een kist of een fles wijn,</i> - <i>een voetbalticket of abonnement,</i> - <i>een diner,</i> - <i>bouwmateriaal,</i> - <i>een hotelcheque, een gratis vakantieverblijf en/of vliegtuigtickets,</i> - <i>het mogen lenen van werfmaterieel,</i> - <i>een concertticket of abonnement,</i> - <i>een kortingbon,</i> - <i>een usb-stick,</i> - <i>een dure vulpen,</i> - <i>een digitaal fototoestel,</i> - <i>gratis of met een aanzienlijke korting bij u thuis werken laten uitvoeren,</i> - <i>aankoop op kosten van derden,</i> - <i>enz...</i>
schenker	Het verbod geldt voor gelijk welke schenker: Het gaat om giften, geschenken, beloningen of voordelen aangeboden door: <ul style="list-style-type: none"> - <i>een aannemer,</i> - <i>een leverancier,</i> - <i>een onderhoudsfirma,</i> - <i>een syndicus,</i> - <i>een commercieel vertegenwoordiger,</i> - <i>een studie bureau,</i> - <i>een veiligheidscoördinator,</i> - <i>een immobiliënkantoor,</i> - <i>enz...</i>
ambtenaar en zijn omgeving	Het verbod geldt zowel voor de ambtenaar als voor zijn omgeving Met name: <ul style="list-style-type: none"> - <i>de ambtenaar zelf,</i> - <i>de vriendenkring van het personeel waarin de ambtenaar actief is,</i> - <i>familieleden en vrienden,</i> - <i>de lokale voetbalclub waarin hij bestuurder is,</i> - <i>het bedrijf van zijn/haar familielid,</i> - <i>enz...</i>
Privé-sfeer	Geen enkele gift, geschenk, beloning of voordeel mag zich situeren in de privé sfeer van de ambtenaar en dus bedoeld voor hem/haar en zijn /haar partner en/of gezinsleden. Kunnen niet aanvaard worden: <ul style="list-style-type: none"> - <i>een fles of kist wijn of een ander geschenk aan huis bezorgd,</i> - <i>een duoticket voor de opera,</i> - <i>een ballonvlucht voor het hele gezin,</i> - <i>een nocturne in een museum voor twee,</i> - <i>enz...</i>

1.2. VOORBEELDEN VAN TOEGELATEN ZAKEN

- mits akkoord** Mits akkoord van uw diensthoofd kan u bijvoorbeeld volgende giften, geschenken, voordelen of beloningen aanvaarden op voorwaarde dat ze beantwoorden aan de voorwaarden opgesomd in de omzendbrief:
- *een uitnodiging voor een bedrijfsbezoek aan alle betrokken ingenieurs en architecten van een dienst om een nieuwe techniek te demonstreren,*
  - *een officiële receptie of een diner naar aanleiding van de inhuldiging van een nieuw gebouw,*
  - *een bezoek aan het opleidingscentrum van een fabrikant dakdichting voor een groep werfcontroleurs,*
  - *een massaal bijgewoonde barbecue op de werf georganiseerd op de laatste werfvergadering voor het bouwverlof of bij de meiboomplanting,*
  - *een diner voor ingenieurs, architecten en/of controleurs op kosten van de aannemer na de oplevering van een belangrijk en langdurig bouwproject (op voorwaarde dat de contractuele en financiële afhandeling volledig afgerond is !),*
  - *enz...*
- mits akkoord** U kan, mits akkoord van uw diensthoofd, voordelen van geringe waarde aanvaarden die verbonden zijn aan een lidmaatschap van de Regie der Gebouwen of van uzelf als ambtenaar in het kader van uw functie (bijv. bij BENOR, Pro-Beton, IFMA, enz.), zoals bijvoorbeeld:
- *een werklunch,*
  - *netwerk-drink, al dan niet gesponsord,*
  - *enz...*
- zonder akkoord** Zonder akkoord van uw diensthoofd kunnen bijvoorbeeld volgende weliswaar evidente zaken aanvaard worden op voorwaarde dat ook zij beantwoorden aan alle voorwaarden opgesomd in de omzendbrief:
- *voorbehouden plaatsen in een betaalparking vlakbij die de aannemer elke werfvergadering vrij houdt voor de leidend ambtenaar en de controleur van de Regie der Gebouwen die naar de werfvergadering komen,*
  - *koffie en frisdrank op de werfvergaderingen op kosten van de aannemer,*
  - *een broodje op kosten van de aannemer als de werfvergadering uitloopt,*
  - *een glas schuimwijn en wat hapjes op de eerste werfvergadering van het nieuwe jaar,*
  - *technische documentatie en een balpen voor allen die een presentatie bijwoonden,*
  - *een rol- of vouwmetre met reclameopdruk aangeboden door een aannemer of leverancier,*
  - *een kalender of presse-papier van de firma,*
  - *een grote speculaaspop die naar aanleiding van 6 december 2007 wordt aangeboden door een aannemer om bij de koffie te verdelen onder alle personeel van de dienst,*
  - *een doos pralines te verdelen onder alle administratieve medewerkers,*
  - *enz...*

Voorpaginatest

“Kan mijn gedrag in die situatie de vermelding op de voorpagina van de krant doorstaan?”

Deze test laat je nadenken over hoe anderen zouden reageren als jouw oplossing openbaar wordt. De test filtert zaken die het daglicht niet mogen zien. Zo voorkom je gedrag dat door anderen in vraag kan gesteld worden.

Je moet nadenken over wat er zou gebeuren als jouw oplossing in het nieuws kwam of op de voorpagina van de krant. Een alternatief is om na te denken of je hetzelfde zou doen als je buurman zou meekijken over je schouder.

Bij deze test stel je jezelf volgende vragen:

- Welk aspect van mijn oplossing zou tot een kop op de voorpagina van de kranten leiden ?
- Zouden de lezers hier fel op reageren ?
- Zou ik mezelf nog kunnen verdedigen als de verslaggever mij nadien toelichting vraagt bij mijn beslissing ?

Glad ijs-proef

“Begeef ik mij door die beslissing te nemen in die situatie op glad ijs ?”

Deze test zoekt uit of je je met je oplossing op glad ijs begeeft.

Wanneer je voor een bepaalde oplossing kiest, kan het zijn dat je een grens overschrijdt en eenmaal die grens overschreden is, is het moeilijk om volgende keer anders te reageren. Bij deze test stel je jezelf een paar vragen als:

- Als alle mensen dezelfde oplossing kozen, wat zou daarvan het gevolg zijn ?
- Hoe staan de alternatieven die ik afweeg ten opzichte van eerder genomen beslissingen ? Ben ik met mijn keuze consistent, coherent en consequent ?
- Schept deze keuze geen precedent voor mezelf ? Wat betekent mijn keuze voor de toekomst ? Verwickel ik mij in een steeds moeilijker situatie (glad ijs) ? Kan ik nog terug ? Kan iemand mij chanteren met mijn beslissing ?

Schoenentest

“Wat zouden de mensen, naar wie ik opkijk, doen als ze in mijn schoenen zouden staan voor deze concrete situatie ?”

Deze test zoekt naar gewenste oplossingen.

Door na te denken wat rolmodellen - mensen die jij als voorbeeld ziet - gedaan zouden hebben in een soortgelijke situatie, zoek je een oplossing voor je eigen probleem.

Je kunt je volgende vragen stellen in de schoenentest:

- *Vragen over het verleden:*
  - o *Ken ik voorbeelden van hoe mensen die ik als voorbeeld zie, een gelijkaardig probleem hebben opgelost ?*
  - o *Wat deden ze dan of wat zouden ze gedaan hebben ?*
- *Vragen over het heden:*
  - o *Wat moet ik doen volgens de cultuur, de waarden, de regelgeving en omzendbrieven van de Regie der Gebouwen ?*
  - o *Wat moet ik doen volgens het federaal deontologisch kader ?*
- *Vragen over de toekomst:*
  - o *Wat zullen mijn collega's, familie of buurman van mijn gedrag zeggen ?*
  - o *Geef ik met die oplossing het goede voorbeeld aan mijn collega's ?*

Spiegeltest

“Kan ik mijzelf in de spiegel onder ogen komen na de door mij in die situatie genomen beslissing ?”

De spiegeltest kijkt na waar je als mens voor staat of wie je zou willen zijn in die situatie.

In de spiegeltest stel je jezelf volgende vragen:

- *Wat zou ik in deze situatie zeker nooit doen ?*
- *Welke zijn mijn idealen, waarden en ambities waar ik in deze situatie rekening mee moet houden?*
- *Past de oplossing die ik kies bij mij ?*
- *Ben ik dat echt ?*
- *Herken ik mezelf erin ?*
- *Voel ik me er goed bij ?*